

OBSAH

PREDHOVOR (Peter G. Fedor-Freybergh)	6
ÚVODNÍ KAPITOLA (Andrej Máteľ)	8
I. RODINA OPTIKOU VIACERÝCH DISCIPLÍN	13
1 Rodina ako základná spoločenská inštitúcia (Roman Kollár)	13
1.1 Rodina ako zdroj spoločenských funkcií.....	14
1.2 Rodina ako kľúčový faktor kreovania modernej demokratickej spoločnosti.....	16
1.3 Rodina ako základný zdroj sociálneho kapitálu.....	18
1.4 Rodina ako integračný pilier ekonomického, politického a morálno-kultúrneho poriadku spoločnosti.....	20
2 Rodina a spoločnosť je malá a veľká verzia rovnakej podstaty (Anna Verešová)	24
3 Kríza morálnych hodnôt súčasnej rodiny (Radoslav Micheľ, František Hanobik)	30
3.1 Trendy zmien v rodine ako dôsledok krízy morálnych hodnôt.....	34
3.2 I orálna cesta manželov.....	37
4 Rodina pod ochranou zákona (Renáta Svrčková)	41
5 Patogénna a traumatogénna rodinná dynamika (Michaela Fedorová, Mária Hardy)	51
5.1 Symptomatológia narušeného rodinného systému.....	53
5.2 Patogénne rodičovské správanie.....	57
5.3 Poruchy vzťahovej väzby v detstve	61
5.4 Zlé zaobchádzanie s dieťaťom	66
5.5 Deprivačná skúsenosť v detstve.....	71
5.6 Traumatogénna rodinná dynamika a osobnosť dieťaťa.....	75
5.7 Intervencia porúch vzťahovej väzby a traumatogénnej skúsenosti v rodinnom systéme..	93
II. MEDZIGENERAČNÉ ASPEKTY ŽIVOTA V RODINE	110
6 Starostlivosť o občana vo vyššom veku v rodine (Irena Kamanová)	110
6.1 Sociálne služby v systéme sociálneho zabezpečenia.....	111
6.2 Sociálne služby.....	115
6.3 Opatrovateľský model podľa Moniky Krohwinkel.....	117
6.4 Etapy sociálnej práce v zariadeniach sociálnych služieb	119
7 Mnohodetné rodiny na Slovensku (Ferdinad Kubík)	123

7.1 Počet detí v rodine.....	124
7.2 Prijatie dieťaťa.....	124
7.3 Výhody, či nevýhody mnohodetných rodín.....	125
7.4 Materstvo a kariéra.....	126
7.5 Ekonomické zabezpečenie rodiny.....	127
7.6 Rozvoj talentov.....	127
7.7 Legislatíva v prospech mnohodetných rodín.....	128
III. VZŤAHY A VÝCHOVA V RODINE.....	130
8 Vzorce vzťahovej väzby v priebehu života (Mária Hardy)	130
8.1 Teória vzťahovej väzby	130
8.2 Bezpečné a autonómne vzorce	133
8.3 Vyhýbavé, obranné a odmietavé vzorce	137
8.4 Ambivalentné, závislé a úzkostné vzorce	143
8.5 Dezorganizované, kontrolujúce a nevyriešené vzorce	149
9 Sociálne zručnosti v rodine (Zuzana Majchráková).....	160
9.1 Sebapoznanie v rodine	160
9.2 Komunikácia v rodine	163
9.3 Interpersonálne vlastnosti osobnosti a komunikácia.....	167
9.4 Riešenie konfliktov	172
10 Kluby náhradných rodín na Slovensku (Janka Briššáková)	180
10.1 Kluby náhradných rodín.....	180
10.2 "Personálne" zloženie klubov náhradných rodín.....	183
10.3 Význam klubov náhradných rodín pre náhradné rodiny	187
IV. ZDRAVOTNÉ PROBLÉMY A POSTIHNUTIA V RODINE.....	192
11 Sprevádzanie v kontexte paliatívnej starostlivosti (Emília Vranková).....	192
11.1 Paliatívna starostlivosť v súčasnosti.....	193
11.2 Sprevádzanie v paliatívnej starostlivosti.....	197
11.3 Komunikácia v paliatívnej starostlivosti	199
11.4 Paliatívna starostlivosť – priestor pre sociálneho pracovníka	200
12 Autizmus ako súčasný problém rodín s postihnutím (Janka Marková).....	207

12.1 Rodina s dieťaťom s postihnutím.....	207
12.2 Autizmus ako ťažké zdravotné postihnutie	208
12.3 Špeciálno-pedagogická intervencia ako úspešná pomoc rodinám s autizmom.....	215
12.49 oskytovanie sociálnych služieb ako významná pomoc rodinám s dospelým autistom	218
13 Možnosti poskytovania odborných služieb rodinám s deťmi s hyperkinetickými poruchami/ADHD (Ondrej Matko).....	225
13.1 Rodina s dieťaťom s ADHD	226
13.2 Aktuálny systém starostlivosti o deti s ADHD a poruchami správania	227
13.3 Viacúrovňový multidisciplinárny model práce s dieťaťom s ADHD.....	231
13.4 Metódy práce s rodinami detí s ADHD v podmienkach CPPPaP.....	233
13.5 Nedostatky v systéme starostlivosti a návrhy na zlepšenie.....	235
V. SOCIÁLNA PATOLÓGIA A SOCIÁLNO-EKONOMICKÉ PROBLÉMY RODÍN	238
14 Problematika zadlženosti rodín (Barbora Drexlerová)	238
14.1 Sociálno – ekonomická situácia rodín	239
14.2 Zadlženosť rodín	241
14.3 I ožnosti pomoci zadlženým rodinám.....	243
15 Rodina ohrozená domácim násilím a možnosti pomoci (Andrej Máteľ)	246
15.1 Zneužívanie moci a podoby domáceho násilia.....	246
15.2 Prečo jednoducho neodíde?	250
15.3 Rodina pomáha rodine.....	253
15.4 Systémová pomoc obetiam násilia	254
15.5 Profesionálna pomoc ohrozeným rodinám.....	256
16 Rodina so závislým členom (Ľuba Pavelová)	262
16.1 Rodina v kontexte závislostí.....	263
16.2 Prístupy k riešeniu zneužívania psychoaktívnych látok a závislostí.....	267
16.3 Intervenčné možnosti poradenskej práce s rodinou.....	271
VI. KOMUNITNÉ A MEDZIKULTÚRNE ASPEKTY	280
17 Rómske deti z málo podnetného prostredia a ich integrácia do výchovno-vzdelávacieho procesu (František Hanobik, Radoslav Michel).....	280
17.1 Rómsky žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	280

17.2 Vzdelávanie Rómov	283
17.3 Príčiny neúspechu edukácie a integrácie	288
17.4 Terénna sociálna práca v marginalizovanom prostredí	293
17.5 Komunitná sociálna práca	296
18 Vybrané špecifiká integrácie migrantov a ich rodín (Roma Bartoš, Andrea Križanová)	301
18.1 Rizikové faktory integrácie migrantov a ich rodín	302
18.2 I ožnosti cielej intervencie v rámci integrácie migrantov	306
18.3 Podpora rodín migrantov a odbúravanie stresu	308
19 Význam komunitného plánu v samospráve miest a obcí (Daniela Bachyncová Giertliová)	312
19.1 Fázy tvorby komunitného plánu	315
19.2 Úloha sociálneho pracovníka pri tvorbe komunitného plánu	321
19.3 Dilema v súčasnej sociálnej pomoci pri pomoci cieľovým skupinám verzus nefunkčnosť sociálnej pomoci v samospráve miest a obcí	321
CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH AUTOROV	325